

PROGRAM USPOSABLJANJ NA PODROČJU UPRAVLJANJA STAVB KULTURNE DEDIŠČINE

D.T2.2.2 - PP3/RRA LUR

Pripravil Zavod Culturemaker, Ljubljana, 18. maja 2018

Program usposabljanj za javne uslužbence, KKI - upravljavce in upravljavca pilotnega projekta v okviru projekta Forget Heritage

Št. usposabljanja:	1
Naslov:	Prenova in revitalizacija stavb kulturne dediščine, 1. del
Izvajalec:	Jerneja Batič
Trajanje:	4 ure
Termin:	13. 6. 2018 (10:00-14:00)
Naslov prizorišča:	Ustvarjalni center Švicarija, Zvezdniški atelje (pritličje), Pot turnom 4, Ljubljana;
Metode in orodja:	vodstvo po primeru dobre prakse in predavanje (predstavitve dobre prakse, spoznavanje osnovnih pojmov in procesov razvoja), debata
Tip udeležencev	
Javni uslužbenci:	da
KKI-upravljavci:	da
Upravljavec pilotnega projekta:	da
Opis usposabljanja (obseg, cilji in predvideni rezultati):	<p>Vsebina:</p> <p>Usposabljanje se bo začelo z vodstvom po nedavno revitalizirani stavbi Švicarija v Ljubljani, ki deluje kot rezidenčni center za likovne umetnike. Sledilo bo predavanje, na katerem se bo mentorica posvetila konkretnim problematikam in izzivom, na katere naletijo tako javni uslužbenci kot bodoči in sedanji upravljavci kulturne dediščine. Beseda bo tekla o tem, kako se lotimo prenove in revitalizacije stavbe kulturne dediščine - kje začnemo (opis procesa korak za korakom). Nato bodo udeleženci spoznali, kako ključno je povezovanje ustreznih institucij (Zavod za varstvo kulturne dediščine, MzK, oddelek za urbanizem ...) za uspešen projekt prenove in revitalizacije ter zakaj je treba vzporedno pripravljati arhitekturno in programsko zasnovo prenove. Udeleženci se bodo nadalje seznanili z glavnimi viri financiranja prenove ter s pomenom razmerja med finančnimi in</p>

	<p>človeškimi viri za trajnost projekta. Pri tem bodo spoznali tudi, kaj storiti ob administrativnih in finančnih zaprekah, ki se v procesu prenove in revitalizacije skoraj zagotovo pojavijo. Usposabljanje se bo končalo z debato, v okviru katere se bodo lahko udeleženci z mentorico posvetovali o konkretnih profesionalnih izzivih.</p> <p>Predvideni cilji in rezultati usposabljanja: Izboljšati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompetence: vpogled v kompleksni proces prenove in razvoja, zmožnost zgodnjega povezovanja deležnikov in zaposlenih v javni upravi, ki se ukvarjajo s kulturno dediščino; jasna predstava o stroških in trajanju prenove; razumevanje povezave med prenovo in revitalizacijo - spretnosti: praktična znanja, povezana s prenovo in revitalizacijo stavb kulturne dediščine
Opombe:	<p>Do 20 udeležencev. Zaželeno je, da se isti udeleženci udeležijo obeh usposabljanj Jerneje Batič.</p>

Št. usposabljanja:	2
Naslov:	Prenova in revitalizacija stavb kulturne dediščine, 2. del
Izvajalec:	Jerneja Batič
Trajanje:	4 ure
Termin:	20. 6. 2018 (10:00-14:00)
Naslov prizorišča:	Vila Zlatica, Cesta 27. aprila 47, Rožna dolina, Ljubljana (ogled), in Umetniški center Švicarija, Zvezdniški atelje (pritličje), Pot turnom 4, Ljubljana; (delavnica)
Metode in orodja:	vodstvo po primeru načrtovane prenove in delavnica (predstavitev prakse in simulacija praktične izvedbe postopkov), debata
Tip udeležencev	
Javni uslužbenci:	da

KKI-upravljavci:	da
Upravljavec pilotnega projekta:	da
Opis usposabljanja (obseg, cilji in predvideni rezultati):	<p>Vsebina:</p> <p>To vodstvo in delavnica sta nadaljevanje prvega dela usposabljanja <i>Prenova in revitalizacija stavb kulturne dediščine</i>. Udeleženci se bodo z mentorico ob 10:00 sestali pred Vilo Zlatica, kjer si bodo ogledali primer projekta v razvoju - neobnovljeno stavbo kulturne dediščine v zgodnji fazi procesa prenove. Mentorica bo predstavila predvideni razvoj, predvidene težave in probleme procesa revitalizacije. Po ogledu se bodo udeleženci peš odpravili do umetniškega centra Švicarija v Tivoliju, kjer bodo na vodeni praktični delavnici preizkusili znanja, ki so jih pridobili v obeh delih usposabljanja <i>Prenova in revitalizacija stavb kulturne dediščine</i>. Pri tem se bodo seznanili z najnovejšimi trendi ponovne (upo)rabe stavb kulturne dediščine, spoznali trenutne prednosti in slabosti zakonskih okvirov in pravil ter spoznali načine, kako znotraj teh okvirov navigirati svoj profesionalni projekt.</p> <p>Predvideni cilji in rezultati usposabljanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompetence: vpogled v kompleksni proces prenove in razvoja, zmožnost zgodnjega povezovanja deležnikov in zaposlenih v javni upravi, ki se ukvarjajo s kulturno dediščino; jasna predstava o stroških in trajanju prenove; razumevanje povezave med prenovo in revitalizacijo - spretnosti: praktična znanja, povezana s prenovo in revitalizacijo stavb kulturne dediščine
Opombe:	<p>Do 20 udeležencev.</p> <p>Zaželeno je, da se isti udeleženci udeležijo obeh usposabljanj Jerneje Batič. Pridejo naj z že konkretnim projektom, s katerim se ukvarjajo ali bi se želeli ukvarjati.</p>

Št. usposabljanja:	3
Naslov:	Od kulturnega projekta do turističnega doživetja
Izvajalec:	Neja Petek
Trajanje:	4 ure
Termin:	19. 6. 2018 (9:00-13:00)
Naslov prizorišča:	Mestna hiša, Rdeča dvorana (1. nadstropje), Mestni trg 1, Ljubljana
Metode in orodja:	interaktivna delavnica s frontalno predstavitvijo strokovnih izhodišč in trendov ter moderirana izvedba praktičnih vaj
Tip udeležencev	
Javni uslužbenci:	da
KKI-upravljavci:	da
Upravljavec pilotnega projekta:	da
Opis usposabljanja (obseg, cilji in predvideni rezultati):	<p>Vsebina:</p> <p>V okviru usposabljanja <i>Od kulturnega projekta do turističnega doživetja</i> bodo udeleženci usvojili ključna znanja v povezavi z razvojem in trženjem kulturnega turizma in kulturnoturističnih produktov. Spoznali bodo metodologijo kreiranja kulturnoturistične ponudbe v povezavi z zgodovinskimi in sodobnimi pomeni in vlogami stavb kulturne dediščine v lokalnem okolju. V prvem delu bodo na podlagi teoretičnih izhodišč spoznali, kako deluje ustroj kulturnega turizma in kaj potrebujemo, da sploh lahko govorimo o kulturnoturistični ponudbi.</p> <p>V drugem delu bodo udeleženci spoznali, kaj pomeni proces valorizacije kulturne dediščine v turističnem smislu in kdaj lahko sploh govorimo o tem, da je kulturna dediščina dostopna domačim obiskovalcem in tujim turistom. Izvedeli bodo, kako poteka upravljanje turističnega obiska s primerno frekvenco, informacijsko arhitekturo, ponudbo doživetij, spremljevalnimi kulturnoturističnimi storitvami in promocijo. Govorili bomo tudi o inoviranju turističnih produktov in o spletnanju partnerske mreže produkta, ki vsebino nadgrajuje v</p>

dejansko turistično ponudbo, zmožno konkuriranja na trgu.

Nato se bomo posvetili interpretaciji kulturne dediščine. Pri tem se bodo udeleženci naučili razmišljati kreativno in zunaj okvirov. Pri sodobni interpretaciji je namreč najpomembnejša privlačna, inovativno zasnovana vsebina z zgodbo, ki jo ustvarimo v povezavi s stavbo kulturne dediščine in programom, ki ga pripravljamo. Kako torej ponuditi kulturnoturistično doživetje prek lastnih kanalov komunikacije in trženja ter kako obljubo ob obisku gosta uresničiti?

V tretjem delu bodo udeleženci dobili vpogled v ciljne skupine kulturnih turistov, ki prihajajo v Slovenijo - v njihove motivacije in želje v povezavi s kulturnoturističnimi doživetji. Na podlagi vseh teh na novo usvojenih znanj se bodo v skupinah preizkusili v kreiranju konkretnih kulturnoturističnih produktov in ponudbe.

Predvideni cilji in rezultati usposabljanja:

- **kompetence:** vključevanje kulturnoturističnega razmišljanja in delovanja v upravljanje in razvoj stavb kulturne dediščine; strateško načrtovanje in razvoj kulturnoturističnih storitev in produktov; komunikacijske dejavnosti (specifike turistične interpretacije, promocije in trženja); vključevanje dediščine v lokalno turistično ponudbo; prepoznavanje in razvoj ciljnih občinstev; jasna predstava o prednostih/slabostih kulturnoturističnih produktov/storitev

- **spretnosti:** praktična znanja, povezana z upravljanjem, vodenjem in razvojem stavb kulturne dediščine v kontekstu kulturnega turizma (npr. kreiranje, pripovedovanje in razširjanje kulturnoturistične zgodbe; izdelava strateškega načrta razvoja kulturnoturističnega produkta, njegove komunikacije in interpretacije ipd.)

Opombe:

Do 20 udeležencev.

Program usposabljanj za KKI - upravljavce in upravljavca pilotnega projekta v okviru projekta Forget Heritage

Št. usposabljanja:	4
Naslov:	Oblikovalsko razmišljanje (design thinking)
Izvajalec:	Mojca Mihailovič
Trajanje:	4 ure
Termin:	5. 6. 2018 (9:00-13:00)
Naslov prizorišča:	Mestna hiša, Rdeča dvorana (1. nadstropje), Mestni trg 1, Ljubljana
Metode in orodja:	delavnica (osnovni pojmi, predstavitev primerov dobre prakse in praktična izvedba postopkov)
Tip udeležencev	
Javni uslužbenci:	
KKI-upravljavci:	da
Upravljavec pilotnega projekta:	da
Opis usposabljanja (obseg, cilji in predvideni rezultati):	<p>Vsebina:</p> <p>Oblikovalsko razmišljanje (design thinking) je eno od strateških orodij za odkrivanje uporabnikovih potreb, ustvarjanje tržnih priložnosti, oblikovanje novih poslovnih modelov, vizualizacijo strategij in zmanjševanje tveganj, kar vse pomembno prispeva k poslovnim rezultatom organizacije. V času hitrih sprememb, razvoja in motenj na trgu je sposobnost redefiniranja problemov, odkrivanja novih priložnosti in zagotavljanja ustvarjalnih rešitev poslovna zapoved, in ne zgolj sredstvo za diferenciacijo na trgu.</p> <p>Delavnica je uvod v oblikovalsko razmišljanje. S konkretno izkušnjo uporabe metode na preprostem primeru bomo prikazali proces oblikovalskega razmišljanja prek petih faz: empatije, definiranja problema, ideacije, prototipiranja in testiranja.</p> <p>Predvideni cilji in rezultati usposabljanja: Specifični cilj delavnice je spoznati proces oblikovalskega razmišljanja na dejanskem primeru, kjer bosta uporabljena tako teorija</p>

	<p>kot praktični pristop, pa tudi ustvarjalnost vsakega posameznika.</p> <p>Udeleženci bodo spoznali novo terminologijo, nov način razmišljanja, orodja in metode.</p> <p>Osvojili bodo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. proces oblikovalskega razmišljanja 2. pomen sodelovanja pri reševanju problemov 3. zakaj je oblikovalsko razmišljanje v sodobnem svetu pomembno 4. kako se uporablja 5. kakšni so načini za uporabo oblikovalskega razmišljanja kot strategije razvoja novih produktov ali storitev
Opombe:	Do 20 udeležencev.
Št. usposabljanja:	5
Naslov:	Kanvas poslovnega modela (business model canvas)
Izvajalec:	Mojca Mihailovič - Škrinjar
Trajanje:	4 ure
Termin:	8.6. 2018 (9:00-13:00)
Naslov prizorišča:	Mestna hiša, Rdeča dvorana (1. nadstropje), Mestni trg 1, Ljubljana
Metode in orodja:	delavnica (osnovni pojmi, predstavitev primerov dobre prakse in praktična izvedba postopkov)
Tip udeležencev	
Javni uslužbenci:	
KKI-upravljavci:	da
Upravljevec pilotnega projekta:	da
Opis usposabljanja (obseg, cilji in predvideni rezultati):	<p>Vsebina:</p> <p>Kanvas poslovnega modela je sodoben poslovni načrt, v katerem podjetje kot osrednji element svojega poslovanja najprej opredeli vrednost, ki jo ponuja, nato pa segmentira svoje uporabnike, opredeli odnose s kupci, distribucijske kanale in vire prihodkov, definira svoje ključne aktivnosti, vire in partnerje ter strukturo stroškov. Poslovni model (PM) opisuje način, kako organizacija ustvarja, zagotavlja in zajema vrednost produktov ali storitev, ki jih</p>

	<p>ponuja. Zajema štiri glavna področja poslovanja: stranke/uporabnike, ponudbo, infrastrukturo in finančno sposobnost.</p> <p>Predvideni cilji in rezultati usposabljanja: Udeleženci bodo spoznali 9 gradnikov poslovnega modela: segmentacijo kupcev, ponudbo vrednosti, prodajne kanale, odnose s strankami, prihodkovne tokove, ključne vire, ključne aktivnosti, ključna partnerstva in strukturo stroškov.</p> <p>Naučili se bodo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uporabljati novo terminologijo 2. opredeliti različne segmente kupcev, definirati nabor izdelkov ali storitev, ki oblikujejo vrednost ponudbe za določen segment kupcev; opredeliti, kako podjetje dosega svoje stranke in z njimi komunicira; opredeliti odnose s kupci; opredeliti vire prihodkov - katero vrednost so kupci pripravljeni plačati, zakaj in kako; kakšne so dejavnosti, ki jih mora podjetje izvajati pri ustvarjanju vrednosti za kupca; opredeliti ključne partnerje pri izvajanju svojih podjetniških procesov; opredeliti stroške za poslovanje po določenem modelu 3. sestaviti preprost poslovni načrt
Opombe:	Do 20 udeležencev.

Št. usposabljanja:	6
Naslov:	Svetovanje - kanvas poslovnega modela
Izvajalec:	Mojca Mihailovič - Škrinjar, AD HOC poslovna podpora
Trajanje:	4 ure
Termin:	med 4. 6. in 20. 6. 2018
Naslov prizorišča:	Vodnikova domačija
Metode in orodja:	svetovanje s področja kanvasa poslovnega modela in oblikovalskega razmišljanja (design thinking)
Tip udeležencev	

Javni uslužbenci:	
KKI-upravljavci:	
Upravljevac pilotnega projekta:	da
Opis usposabljanja (obseg, cilji in predvideni rezultati):	<p>Vsebina: individualno (»ena na ena«) svetovanje in coaching pri konkretnem uvajanju oblikovalskega razmišljanja in oblikovanju poslovnega modela</p> <p>Predvideni cilji in rezultati svetovanja: izboljšanje poslovnega modela</p>
Opombe	

Št. usposabljanja:	7
Naslov:	Preteklost za prihodnost: izzivi in priložnosti financiranja EU za kulturno dediščino
Izvajalec:	Mateja Lazar in Maša Ekar
Trajanje:	5 ur
Termin:	7. 6. 2018 (9:00-14:00)
Naslov prizorišča:	Mestna hiša, Rdeča dvorana (1. nadstropje), Mestni trg 1, Ljubljana
Metode in orodja:	predavanje (s predstavitvami primerov dobre prakse) in praktična delavnica (delo v skupinah z uporabo matrike Učinek+)
Tip udeležencev	
Javni uslužbenci:	
KKI-upravljavci:	da
Upravljevac pilotnega projekta:	da
Opis usposabljanja (obseg, cilji in predvideni rezultati):	<p>Vsebina: Izobraževanje bo vključevalo štiri sklope s predstavitvami in praktično delavnico:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove financiranja EU: Politični okvir - zakaj Evropa sofinancira kulturo?; Vrste finančnih mehanizmov/programov EU 2. Programi EU, primerni za financiranje dejavnosti na področju kulturne dediščine: kratke predstavitve konkretnih programov EU

3. Fokus: Ustvarjalna Evropa in kulturna dediščina - mednarodno sodelovanje na področju ohranjanja, promocije in izboljšanja kulturne dediščine (90') (z možnostjo vključitve primera dobre prakse)
4. Delavnica: Od projektne ideje do učinkovitega projekta (z uporabo matrike Učinek+) (90')

Udeleženci bodo spoznali vrste finančnih mehanizmov EU, ki omogočajo podporo projektom s področja kulturne dediščine: kakšna je ključna razlika med centraliziranimi in decentraliziranimi mehanizmi ter katere sheme so dostopne tudi za kulturno dediščino in na kakšen način?

Udeleženci bodo opremljeni s konkretnimi in relevantnimi informacijami o mehanizmih EU ter hkrati orodjih in virih, ki jih bodo lahko samostojno uporabljali po usposabljanju. Tako bo premagana tudi osnovna ovira mnogih predstavnikov sektorja - prepričanje, da je financiranje EU preveč kompleksno oz. zahtevno. Glede na to, da se prav zdaj pripravlja predlog proračuna EU za obdobje po letu 2020, bodo udeleženci opremljeni tudi s svežimi informacijami o tem, v katero smer bo predvidoma šel razvoj nove generacije programov EU. Po končanem usposabljanju bodo predvsem znali brez zadržkov poiskati ustrezen vir financiranja iz proračuna EU, dobro zastaviti projektno idejo in (če je treba) projektne konzorcij ter zasnovati projekt tako, da bo znal odgovoriti na splošne cilje in prednostne naloge izbranega mehanizma (kar bo povečalo možnost uspešne kandidature). Tak projekt bo imel tudi odlične možnosti, da bo uspešno izveden in bo izkoristil razvojni potencial kulturne dediščine.

Opombe:

Do 20 udeležencev.

Št. usposabljanja:	8
Naslov:	Podjetniško upravljanje dediščine - graditev skupnosti, razvoj občinstev in financiranje
Izvajalec:	Frans Brouwer
Trajanje:	5 ur
Termin:	14.6. 2018 (13:00-18:00)
Naslov prizorišča:	Mestna hiša, Rdeča dvorana (1. nadstropje), Mestni trg 1, Ljubljana

Metode in orodja:	predavanja, diskusije, skupinske naloge (primeri dobre in slabe prakse), prezentacije
Tip udeležencev	
Javni uslužbenci:	
KKI-upravljavci:	da
Upravljavec pilotnega projekta:	da
Opis usposabljanja (obseg, cilji in predvideni rezultati):	<p>Vsebina: Usposabljanje se bo osredotočilo na to, kako trajnostno upravljati revitalizacijo stavb kulturne dediščine. To implicira kreativnost, ki vodi v inovacijo, zlasti na področju grajenja skupnosti, razvoja občinstev in financiranja. Usposabljanje vključuje konceptualno in metodološko podporo (potencialnim) upravljavcem stavb kulturne dediščine, ki bodo tako lahko ustvarili in dolgoročno izvajali trajnostne kulturne in družbene dejavnosti. Tematike, ki jih bomo v skupinskih nalogah odpirali, pojasnjevali, o njih razpravljali in jih uporabljali v primerih dobre in slabe prakse, so med drugim delitev vrednot, razvoj (novih) občinstev in drugih deležnikov, upravljavski modeli, ki kombinirajo potencial stavb kulturne dediščine in novo kreativnost graditve skupnosti, partnerstva, mreženje, družbene inovacije, korporativna sponzorstva, podpora posameznikov, iskanje virov financiranja in zbiranje sredstev (<i>fund raising</i>), članstvo, upravljanje odnosov (<i>relationship management</i>) ter množicanje (<i>crowdfunding</i>). Uspešno implementiranje teh dejavnosti bomo ilustrirali s primeri dobrih in slabih praks.</p> <p>Predvideni cilji in rezultati usposabljanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znanje: kulturni in družbeni kapital/vrednote, uporabna vrednost in »ne-uporabna« vrednost, koristne eksternalije (<i>beneficial externalities</i>), analize stroškov in koristi (<i>cost-benefit analysis</i>), kombinacije nepremične dediščine s premično in nematerialno dediščino, stične točke med umetnostjo in poslom, javno-zasebna partnerstva, pripravljenost za plačilo (<i>willingness to pay</i>) in pripravljenost za potovanje (<i>willingness to travel</i>), poznavanje dobrih praks; javno in zasebno financiranje - spretnosti: upravljavske spretnosti na področju grajenja skupnosti, razvoja občinstev in zbiranja sredstev (<i>fundraising</i>); pridobljena orodja za delitev vrednot ter uporabo kulturnih in družbenih inovacij - kompetence: javno in zasebno financiranje,

	<p>team building, mreženje, upravljanje skupnosti/deležnikov, razvoj človeških virov; dolgoročno načrtovanje javnih politik z drugimi organizacijami</p> <p>Usposabljanje bo prek teh znanj, spretnosti in kompetenc izboljšalo podjetniško sposobnost udeležencev, in sicer v smislu konceptualnega razmišljanja, kreativnosti ter pripravljenosti za kulturno in družbeno aktivacijo ter sodelovanje z javnim in zasebnim sektorjem.</p>
Opombe:	<p>Do 15 udeležencev.</p> <p>Usposabljanje bo potekalo v angleščini.</p>

Mentorska ekipa

Jerneja Batič

Jerneja Batič je diplomirana umetnostna zgodovinarica in etnologinja, trenutno zaposlena na oddelku za kulturo Mestne občine Ljubljana. Večino svoje profesionalne poti je posvetila varovanju kulturne dediščine. Na republiškem Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije je vzpostavila področje promocije kulturne dediščine in obsežnejšo založniško dejavnost. Ob tem je prvih deset let tudi vodila Dneve evropske kulturne dediščine v Sloveniji. Na ministrstvu za kulturo je vodila področje premične kulturne dediščine in delovanje slovenskih muzejev. Kot inšpektorica za kulturno dediščino se je posvečala tako implementaciji konvencije o nedovoljenem trgovanju s kulturnim bogastvom kot konvenciji o varovanju podvodne kulturne dediščine. Istočasno je sodelovala tudi pri pripravi nove zakonodaje na področju varstva kulturne dediščine v Sloveniji. V Mestni občini Ljubljana je vodila Oddelek za kulturo in raziskovalno dejavnost. V zadnjem času se je posvečala posameznim projektom, kot so vzpostavitve Kinodvora, revitalizacija nekdanje tovarne Rog in Cukrarne, obnova stavbe Švicarija v rezidenčni center za umetnike, obnova Plečnikove hiše ter obnova in vzpostavitve Arheološkega parka Emona. Trenutno vodi projekt za obnovo Vile Zlatica župana Ivana Hribarja.

Neja Petek je ustanoviteljica Agencije za razvoj in marketing v turizmu Nea Culpa, kjer že osem let deluje kot kreativna direktorica ter strateginja razvoja in promocije slovenskih turističnih destinacij in produktov turističnega gospodarstva. Kot strateginja in snovalka komunikacij se je desetletje urila tako v turističnih kot v medijskih vodah, med drugim nekaj let kot urednica in redaktorica na TV Slovenija in pet let kot vodja komunikacij in marketinga turistične agencije Palma. Je avtorica številnih na slovenskem in nekaterih tujih trgih prepoznavnih komunikacijskih kampanj in konceptov, med katerimi je že leta 2011 izstopala mednarodna destinacijska promocija Egipta in Rdečega morja (Egypt in Your Heart), ki je bila zaradi izvirnega scenarija in videoprodukcije nagrajena tudi na regijskem dogodku turističnega marketinga Travel Zoom. Neja Petek je skupaj z ekipo zvestih sodelavcev agencijo Nea Culpa v zadnjih letih preoblikovala v specializirano partnersko organizacijo za razvoj in trženje kulturnega turizma, kjer je pionirsko povezala ključne kulturne institucije Ljubljane in Slovenije s turističnim gospodarstvom. Najodmevnejši rezultat tega procesa je inovativen turistični produkt Moustache Tour - Brko tura, ki ga je agencija Nea Culpa zasnovala kot zgodbo o treh brkatih velikanih Slovenije, prek katerih tujci spoznavajo dušo prestolnice in slovenskega značaja. Katalog Doživetja kulture za Slovensko turistično organizacijo, za katerega je koncept in besedila pripravila Neja Petek, je prejel 2. nagrado na festivalu Golden City Gate International Media Festival na Mednarodni turistični borzi v Berlinu.

Mojca Mihailovič - Škrinjar je po izobrazbi ekonomistka z večletnimi praktičnimi izkušnjami iz poslovnega sveta. Delala je v mednarodni in domači trgovini, oglaševanju, vodenju malega podjetja ter design managementu. Je ustanovna partnerica in prokuristka podjetja Kubus Interior. V zadnjih letih se ukvarja z design managementom in poslovnim oblikovanjem (business design) s poudarkom na strateških poslovnih modelih, prodajnih in marketinških strategijah ter organizaciji specialističnih usposabljanj s področja design managementa. Kot strokovna svetovalka in sodelavka je v letih 2013- 2015 sodelovala v Kompetenčnem centru za design management. Trenutno deluje v Kompetenčnem centru za design management KCDM2.0, in sicer na področju specialističnih usposabljanj in validacije. Kot projektni in procesni vodja skupin je sodelovala pri dveh izvedbah Bienala

oblikovanja: BIO 50 (2014) in BIO 25 (2017), v organizaciji Muzeja za arhitekturo in oblikovanje. Za svoje delo je prejela številna priznanja, med drugim nagrado Design Management Value Award - Design Management Institute Boston, ZDA (2016), za projekt KCDM1.0.

Maša Ekar je diplomirala iz kulturologije na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani. Je soustanoviteljica Motovile, Centra za spodbujanje sodelovanja v kulturnem in ustvarjalnem sektorju (2013), kjer deluje tudi kot vodja za administrativne in finančne zadeve v okviru nacionalne informacijske pisarne Center Ustvarjalna Evropa v Sloveniji (od 2014). Svojo poklicno pot v kulturnem menedžmentu in svetovanju je začela pred več kot desetimi leti v zavodu SCCA-Ljubljana kot asistentka vodje Kulturne stične točke v Sloveniji, nacionalne informacijske pisarne za program EU Kultura. V tem obdobju je svetovala številnim kulturnim operaterjem ter soorganizirala in kot predavateljica izvajala številne javne dogodke, namenjene izobraževanju in usposabljanju kulturnih organizacij za lažje pridobivanje EU-sredstev.

Mateja Lazar je diplomirala iz sociologije ter italijanskega jezika in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Od leta 2017 je študentka magistrskega programa medkulturnega menedžmenta na Fakulteti za uporabne družbene študije v Ljubljani. Je soustanoviteljica in predsednica sveta zavoda Motovila, Centra za spodbujanje sodelovanja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih (od leta 2013), in vodja CED Slovenija, nacionalnega informacijskega urada za program EU Ustvarjalna Evropa (od leta 2014). Na področju kulture dela od leta 1997 (Zavod za odprto družbo Slovenija), posveča pa se spodbujanju krepitve zmogljivosti in mednarodnemu sodelovanju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev. Od leta 2002 se ukvarja s področjem evropskega sodelovanja in programov EU; tedaj je v okviru Zavoda za sodobno umetnost SCCA-Ljubljana vzpostavila Kulturno stično točko v Sloveniji (Cultural Contact Point Slovenia - CCP), nacionalno informacijsko pisarno za kulturni program EU (Kultura 2000 in Kultura), in jo vodila do konca leta 2013. V tem obdobju je bila idejni vodja in odgovorna oseba za organizacijo skoraj 100 nacionalnih in mednarodnih dogodkov s ciljem spodbujanja evropskega oz. nadnacionalnega sodelovanja in povezovanja slovenskega kulturnega in ustvarjalnega sektorja.

Frans Brouwer

Frans Brouwer predava podjetništvo, kulturni menedžment in kulturno ekonomiko ter je mentor magistrskih tez na različnih univerzah v Evropi. Je vsakoletni gostujoči predavatelj na amsterdamski Univerzi Erasmus in na Latvijski akademiji za kulturo v Rigi. Predaval je na univerzah in umetniških šolah v Sloveniji, Avstriji, na Hrvaškem in Nizozemskem. Pred kratkim je ustanovil Evropsko operno akademijo (European Opera Academy), bil pa je tudi kustos festivala Christiansfeld 2015. Raziskovalno se ukvarja z zgodovino izdelovanja orgel v 20. stoletju. Frans Brouwer ima več kot trideset let praktičnih izkušenj v kulturnem menedžmentu, umetniškem izobraževanju in kulturnem podjetništvu. Bil je direktor dveh glasbenih akademij, šestih umetniških festivalov v različnih evropskih državah (med drugim tudi Evropske kulturne prestolnice Kopenhagen 1996) in treh glasbenih ansamblov. Organiziral je številne interdisciplinarne kulturne projekte v Evropi in drugod po svetu (koncerti, opere, produkcije CD-jev in DVD-jev), z vprašanji kulturne dediščine in podjetništva pa se je med drugim ukvarjal tudi na Mednarodnem orglarskem festivalu povezovanja umetnosti in dominikanskega samostana na Ptujju. Študiral je muzikologijo, liturgiko in kulturno zgodovino, iz katere je doktoriral na Univerzi v Utrechtu.